

ด่วนที่สุด

ที่ กต ๐๑๐๐/๘๓๕

กระทรวงการต่างประเทศ
ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๕๐๐

๑๐ เมษายน ๒๕๕๕

เรื่อง บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือในการศึกษาความเป็นไปได้เกี่ยวกับระบบการจัดการน้ำ
แบบบูรณาการระหว่างราชอาณาจักรไทยกับสาธารณรัฐประชาชนจีน

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือในการศึกษาความเป็นไปได้เกี่ยวกับระบบ
การจัดการน้ำแบบบูรณาการระหว่างราชอาณาจักรไทยกับสาธารณรัฐประชาชนจีน
(Memorandum of Understanding Concerning Feasibility Study For Cooperation on
a Comprehensive Water Management System between the Government of
the Kingdom of Thailand and the Government of the People's Republic of China)
และคำแปลภาษาไทยอย่างไม่เป็นทางการ

ด้วยเมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๔ รัฐบาลไทยกับรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีน
ได้ลงนามในบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืนในประเทศไทย ซึ่งระบุความร่วมมือด้าน
การพัฒนาการจัดการน้ำอย่างครบวงจร เป็น ๑ ใน ๔ สาขาความร่วมมือ และโดยที่
การจัดการน้ำและป้องกันอุทกภัยเป็นภารกิจสำคัญเร่งด่วนของไทย ฝ่ายไทยและจีนจึงเห็นพ้อง
ที่จะให้มีการลงนามในบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือในการศึกษาความเป็นไปได้เกี่ยวกับ
ระบบการจัดการน้ำแบบบูรณาการระหว่างราชอาณาจักรไทยกับสาธารณรัฐประชาชนจีน ในช่วง
การเยือนสาธารณรัฐประชาชนจีน (สปจ.) ของนายกรัฐมนตรี ระหว่างวันที่ ๑๗ - ๒๐ เมษายน ๒๕๕๕
เพื่อให้ความร่วมมือเกิดผลเป็นรูปธรรมและเกิดประโยชน์ต่อการวางระบบการจัดการน้ำของไทย

๑. เรื่องเดิม

ในโอกาสที่นายกรัฐมนตรีจะเยือน สปจ. อย่างเป็นทางการ ทั้งสองฝ่ายเห็นพ้อง
ที่จะให้มีการลงนามในบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือในการศึกษาความเป็นไปได้เกี่ยวกับ
ระบบการจัดการน้ำแบบบูรณาการระหว่างราชอาณาจักรไทยกับสาธารณรัฐประชาชนจีน เพื่อเป็น
การขยายผลความร่วมมือในสาขาที่รัฐบาลสองฝ่ายได้ตกลงไว้ในบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการพัฒนา
ที่ยั่งยืนในประเทศไทย เพื่อให้เกิดประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรมต่อระบบการจัดการน้ำของไทย
ดังความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๒.๑ ร่างบันทึกความเข้าใจฯ เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศและ
เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๘๐ ของรัฐธรรมนูญฯ ซึ่งต้องได้รับความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี
ก่อนการลงนาม ทั้งนี้ ตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๖-๗/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม
๒๕๕๑ เกี่ยวกับคำแถลงการณ์ร่วมไทย-กัมพูชา ฉบับลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๑

/๒.๒ ส่วนประเด็น...

๒.๒ ส่วนประเด็นว่าร่างบันทึกความเข้าใจ เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสองของรัฐธรรมนูญฯ ซึ่งต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาก่อนดำเนินการให้มีผลผูกพัน หรือไม่นั้น กระทรวงการต่างประเทศขอเรียนความเห็นเบื้องต้นเพื่อประกอบการพิจารณาว่า โดยที่ ร่างบันทึกความเข้าใจ มีสาระสำคัญจำกัดขอบเขตไว้เพียงการให้รัฐบาลจีนศึกษาความเป็นไปได้ที่ ครอบคลุมการวางแผนการอนุรักษ์พื้นที่ต้นน้ำ การวางแผนควบคุมน้ำท่วมและลดความเสียหาย การ วางแผนการใช้ทรัพยากรน้ำ การวางแผนเพื่อป้องกันผลกระทบต่องิ๊งแวดล้อมที่เชื่อมโยงกับ ทรัพยากรน้ำ การวางแผนการบริหารลุ่มน้ำ และการวางแผนเพื่อป้องกันน้ำทะเลท่วมในอ่าวไทย โดยจะนำผลการศึกษาดังกล่าวเสนอต่อคณะกรรมการร่วม (Joint Steering Committee) ที่ทั้งสองฝ่าย จะจัดตั้งขึ้นร่วมกันต่อไป และในชั้นนี้ยังไม่ได้ตกลงให้ฝ่ายจีนดำเนินโครงการความร่วมมือการจัดการ น้ำแบบบูรณาการ ซึ่งหากฝ่ายไทยตกลงที่จะให้ฝ่ายจีนดำเนินการตามผลการศึกษา ก็จะต้องมีการ เจริญทำความเข้าใจแตกต่างหากอีกฉบับหนึ่ง ร่างบันทึกความเข้าใจ จึงไม่ถือเป็นหนังสือสัญญาที่มี กระทบเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทย หรือเขตพื้นที่นอกอาณาเขตซึ่งประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตยหรือมี เขตอำนาจตามหนังสือสัญญาหรือตามกฎหมายระหว่างประเทศ หรือมีผลกระทบต่อความมั่นคงทาง เศรษฐกิจหรือสังคมของประเทศอย่างกว้างขวาง หรือมีผลผูกพันด้านการค้า การลงทุนหรือ งบประมาณของประเทศอย่างมีนัยสำคัญ

ดังนั้น หากกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่อง สามารถปฏิบัติตามข้อผูกพันในร่างบันทึกความเข้าใจ ที่จะจัดทำขึ้นได้โดยไม่ต้องออกพระราชบัญญัติ เพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญา ร่างบันทึกความเข้าใจ ก็ไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสองของรัฐธรรมนูญฯ ซึ่งต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาก่อนดำเนินการให้มีผล ผูกพัน อย่างไรก็ตาม คณะรัฐมนตรีจะเป็นผู้วินิจฉัยซึ่งกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในฐานะ ส่วนราชการเจ้าของเรื่องจะต้องเป็นผู้ให้ความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีและส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง จะต้องให้ความเห็นประกอบด้วย อนึ่ง ต้องคำนึงด้วยว่าในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับหนังสือสัญญา ตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสองของรัฐธรรมนูญฯ ศาลรัฐธรรมนูญจะเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด ทั้งนี้ เป็นไปตาม มาตรา ๑๙๐ วรรคหกของรัฐธรรมนูญฯ

๓. ความจำเป็นเร่งด่วนของเรื่อง

โดยที่จะมีการลงนามในบันทึกความเข้าใจ ในช่วงการเยือน สป.จ. ของ นายกรัฐมนตรี จึงมีความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ ต่อร่างบันทึกความเข้าใจ ในวันอังคารที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๕

๔. สาระสำคัญในข้อเท็จจริง

๔.๑ สองฝ่ายจะร่วมมือพัฒนาระบบการจัดการน้ำแบบบูรณาการบนหลักการ ของผลประโยชน์ร่วมกัน

๔.๒ สองฝ่ายจะจัดตั้งคณะกรรมการร่วมระดับรัฐมนตรีเพื่อดูแล เสนอแนะ และ ประสานงานความร่วมมือในด้านการจัดการน้ำแบบบูรณาการ ทั้งนี้ คณะกรรมการร่วมประกอบด้วย ผู้แทนจากหน่วยงานรัฐ องค์กรทางการเงิน และบริษัทเอกชนที่เกี่ยวข้องจากฝ่ายไทยและฝ่ายจีน

๔.๓ สองฝ่ายจะหารือรูปแบบสำหรับการศึกษาความเป็นไปได้ในการร่วมมือ ในระบบการจัดการน้ำแบบบูรณาการ ซึ่งรวมถึงครอบคลุมการวางแผนการอนุรักษ์พื้นที่ต้นน้ำ การ

/วางแผน...

วางแผนควบคุมน้ำท่วมและลดความเสียหาย การวางแผนการใช้ทรัพยากรน้ำ การวางแผนเพื่อป้องกันผลกระทบต่องิ๊งแวดล้อมที่เชื่อมโยงกับทรัพยากรน้ำ การวางแผนการบริหารลุ่มน้ำ และการวางแผนเพื่อป้องกันน้ำทะเลท่วมในอ่าวไทย

๔.๔ ผลการศึกษาความเป็นไปได้จะนำไปเป็นพื้นฐานสำหรับการพัฒนาระบบการจัดการน้ำแบบบูรณาการต่อไปโดยให้สอดคล้องกับกฎหมายและระเบียบข้อบังคับของสองฝ่าย

๕. ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงการต่างประเทศได้ยกร่างบันทึกความเข้าใจ เบื้องต้นตามบัญชาของนายกรัฐมนตรี โดยได้ให้กรมสนธิสัญญาและกฎหมายพิจารณาในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องในเบื้องต้นแล้ว และได้หารือส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อพิจารณาให้ข้อคิดเห็นและปรับเนื้อหาและถ้อยคำทางเทคนิคให้เหมาะสมด้วยแล้ว

๖. ประเด็นที่เสนอคณะรัฐมนตรี

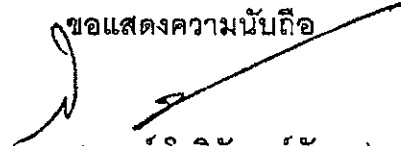
๖.๑ ให้ความเห็นชอบร่างบันทึกความเข้าใจ

๖.๒ อนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นผู้ลงนามในบันทึกความเข้าใจ และให้กระทรวงการต่างประเทศจัดทำหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Powers) ให้ผู้ลงนามดังกล่าว

๖.๓ เมื่อคณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ความเห็นชอบตามข้อ ๖.๑ และ ๖.๒ แล้ว ขอให้กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีหนังสือถึงกระทรวงการต่างประเทศเพื่อขอให้จัดทำหนังสือมอบอำนาจเต็มให้แก่ผู้ลงนามเพื่อแสดงแก่ฝ่ายจีนในโอกาสที่มีการลงนาม โดยฝ่ายจีนจะต้องแสดงหนังสือมอบอำนาจเต็มแก่ฝ่ายไทยในลักษณะเดียวกัน

๖.๔ หากก่อนการลงนามมีความจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขบันทึกความเข้าใจในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญ ให้กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีใช้ดุลพินิจพิจารณาดำเนินการในเรื่องนั้น ๆ แทนคณะรัฐมนตรีได้โดยไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอีกครั้ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาบรรจุเรื่องนี้ในวาระการประชุมคณะรัฐมนตรีในวันอังคารที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๕ จักขอขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรพงษ์ โตวิจักษณ์ชัยกุล)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมเอเชียตะวันออก

กองเอเชียตะวันออก ๓

โทร. ๐ ๒๖๔๓ ๕๒๐๓ (พิธีการณณ)

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๒๐๕